

IDENTIFYING DATA

(*)Lingua e literatura: Galego

Subject	(*)Lingua e literatura: Galego			
Code	P02G110V01505			
Study programme	(*)Grao en Educación Infantil			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	3rd	1st
Teaching language	Galician			
Department				
Coordinator	Acuña Trabazo, Ana			
Lecturers	Acuña Trabazo, Ana			
E-mail	ganime@uvigo.es			
Web				
General description	(*)Os obxectivos desta materia son lingüísticos e literarios. A disciplina está concibida para profundar en coñecementos lingüísticos non impartidos nos cursos anteriores (historia da lingua e lingua e sociedade fundamentalmente) e para fornecerlle ao alumnado os rudimentos necesarios para a comprensión e análise de textos literarios prosísticos e/ou poéticos. Entre os coñecementos lingüísticos, trátase, especialmente, a situación lingüística de Galicia contextualizada dentro da situación lingüística mundial. Este coñecemento debe preparar aos futuros mestres e mestras para resolver con eficacia os problemas derivados da situación lingüística galega e, en xeral, para afrontar situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multilingües e multiculturais.			

Competencies

Code	
A1	(*)Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da Educación Infantil
A3	(*)Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
A6	(*)Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
B1	(*)Capacidade de análise e síntese
B2	(*)Capacidade de organización e planificación
B3	(*)Comunicación oral e escrita
B6	(*)Capacidade de xestión da información
B7	(*)Resolución de problemas
B8	(*)Toma de decisións
B9	(*)Traballo en equipo
B11	(*)Habilidades nas relacións interpersoais
B12	(*)Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
B13	(*)Razoamento crítico
B14	(*)Compromiso ético
B15	(*)Aprendizaxe autónoma
B16	(*)Adaptación a novas situacións
B17	(*)Creatividade
B18	(*)Lideranza
B19	(*)Coñecemento doutras culturas e costumes
B21	(*)Motivación pola calidade

Learning aims

Expected results from this subject	Training and Learning Results
------------------------------------	-------------------------------

Understand the basic principles of the sciences of the *linguaxe and of the communication.	A1 A3	
Favour the capacities of speech and of writing.	A1 A3	B1 B3 B11 B13 B15 B16 B17
Know and dominate the technicians of the oral and @escrito expression to improve the oral and @escrito competitions and, especially, to improve the editorial of academic texts.	A1 A3	B1 B2 B3 B9 B13 B15 B16 B17
Speak, read and write correct and properly in Galician.	A1 A3 A6	B1 B3 B13 B15 B16 B17
Know the different registers and uses of the tongue.	A1 A3 A6	B1 B3 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B18 B19
Know the general lines of the history of the Galician tongue.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B13 B15
Know the *rudimentos theoretical to #analyze the relation between tongue and society.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B7 B9 B12 B13 B14 B15 B16 B17
Know the world-wide linguistic situation *multilingüe and *multicultural.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B6 B7 B8 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B19

Face situations of learning of tongues in contexts *multilingües.	A1 A3 A6	B1 B7 B8 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B19
Relate the linguistic situation of Galicia with the world-wide linguistic situation.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B6 B7 B8 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B19
Know the legal situation, the normalization and the *normativización of the Galician.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B7 B8 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B19
Promote the elimination of the linguistic prejudices so much of the school how of the society.	A1 A3 A6	B1 B7 B8 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B19
Know the oral tradition and the folklore.	A1 A3 A6	B1 B3 B9 B11 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B19
Purchase literary training.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B7 B8 B13 B15 B17 B21

Comprise the literary fact.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B13 B15 B17 B21
Know the *rudimentos of the comment of text (narrative and/or poetic).	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B7 B8 B9 B13 B15 B16 B17 B21
Know the history of the Galician literature to know *contextualizar the texts that comment .	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B7 B8 B13 B14 B15 B16 B17 B21
Apply the linguistic and literary concepts to the analysis of the Galician reality attending to the his specificity.	A1 A3 A6	B1 B2 B3 B7 B8 B9 B12 B13 B14 B15 B16 B17 B21

Contents

Topic

I. History of the tongue	1. 1. The training of the Galician tongue. 1. 2. The Galician in the Half Age. 1. 3. The Dark Centuries. 1. 4. The century XIX. 1. 5. The century XX.
--------------------------	---

II. Tongue and society

2. 1. The language and the communication. Essential characteristics of the language.
2. 2. The study of the tongue. The Linguistics and the Grammar. The *Sociolingüística and the Sociology of the Language.
2. 3. Unit and variety of the Galician tongue.
2. 4. Oral tongue and tongue written. Didactic of the pronunciation and of the spelling. The development of the writing.
2. 5. The linguistic situation in the world: diversity *versus uniformity.
2. 6. The judgements in fact *versus the judgements of value.
2. 7. The linguistic prejudices: definition and any examples.
2. 8. Tongues *hexemónicas and tongues *minorizadas.
2. 9. The relation between *estatus of tongue and political power-economic.
2. 10. Fields of use of the Galician: teaching, media, church, administration, etc.
2. 11. The tongues of international communication *versus the tongues threatened.
2. 12. Distinction between linguistic community and political community.
2. 13. Legal principles stop the recovery of the tongues threatened. Personality and Territoriality.
2. 14. Tongues in contact: the Galician case. Bilingualism and *diglosia.
2. 14. 1. Definitions.
2. 14. 2. Conceptual accuracies envelope to *diglosia.
2. 14. 3. Linguistic interferences derived of the contact between tongues.
2. 15. The normalization and the *normativización.
2. 15. 1. Accuracies *terminolóxicas.
2. 15. 2. The legal situation of the Galician.
2. 15. 3. The *normativización.

III. Oral tradition and folklore

- 3.1. The popular literature of oral tradition.
- 3.2. Of the literature of oral tradition to the tradition written of author.

IV. Literature

- 4.1. Brief history of the Galician literature.
- 4.2. Specificity of the Galician literature.
- 4.3. The comment of text.
- 4.4. The language and the literature.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Tutored works	15	30	45
Autonomous troubleshooting and / or exercises	30	30	60
Master Session	15	26	41
Other	2	2	4

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

	Description
Tutored works	Comment of a literary text *prosístico and/or poetic.
Autonomous troubleshooting and / or exercises	Correction of activities initiated in the classroom or no and analysis of complementary readings.
Master Session	Theoretical exhibition envelope the contents of the *temario and analysis of complementary readings.

Personalized attention

Methodologies	Description
Tutored works	Relative clarifications to the program, it any subject explained in the classroom or it any relative doubt to the activities planned. Orientations stop the manufacture of one work writing. Attention *presencial, during it time of *atendemento, in the dispatch 124.
Autonomous troubleshooting and / or exercises	Relative clarifications to the program, it any subject explained in the classroom or it any relative doubt to the activities planned. Orientations stop the manufacture of one work writing. Attention *presencial, during it time of *atendemento, in the dispatch 124.

Assessment

	Description	Qualification
Tutored works	Original work	40

Autonomous troubleshooting and / or exercises	Assistance and participation	5
Master Session	Assistance and participation	5
Other	Examination	50

Other comments on the Evaluation

Model A. The students that assist regularly to the kind (80%) will have to approve the literary work for power presented to the examination, unless the teaching staff chord another thing with the student or student. To approve the subject there is that approve the work and the examination.

Model B. The students that do not assist regularly to the kind (80%) will have to realize a final examination of all the subject, unless the teaching staff chord with the student or with the student another type of evaluation.

In the second announcement will proceed to the even system of evaluation.

Sources of information

CASSANY, D.; LUNA, M. e SANZ, G., **Enseñar lengua**, Barcelona: Graó,
GUTIÉRREZ, IZQUIERDO, R., **Lecturas de nós. Introducción á literatura galega**, Vigo: Xerais,
LÓPEZ CASANOVA, A., **El texto poético. Teoría y metodología**, Salamanca: Colegio de España,
MARCHESE, A. e FORRADELLAS, J., **Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria**, Barcelona: Ariel,
MARINO, R., **Historia da lingua galega**, Santiago: Sotelo Blanco,
MONTEAGUDO ROMERO, H., **Estudios de sociolingüística galega**, Vigo: Galaxia,
NINYOLES, R., **Estructura social e política lingüística**, Vigo: Ir Indo,
NOIA, C., **"O conto de tradición oral" en Xornadas Internacionais de Cultura Tradicional**, A Coruña: Asociación cultural Canle,
RODRÍGUEZ FER, C., **Comentario de textos contemporáneos**, Vigo: Xerais,

Gramáticas e manuais

·ÁLVAREZ, R. e XOVE, X. (2002): *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

FEIXÓ CID, X. (2004): *Gramática da lingua galega. Síntese práctica*. Vigo: Xerais.

FREIXEIRO MATO, X. R. (2002-2006): *Gramática da lingua galega, I, II, III*.Vigo: A Nosa Terra.

HERMIDA GULÍAS, C. (2004): *Gramática práctica (Morfosintaxe)*. Santiago: Sotelo Blanco.

HOLTUS, G.; METZELTIN, M. e SCHMITT, C. (eds.) (1994): *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, Volume VI, 2: *Galegisch, Portugiesisch*. Tübingen: Max Niemeyer.

·**CARBALLEIRA ANLLO, X. M^a. (coord.) (2009): *Novo Gran Dicionario Xerais da Lingua*. Vigo: Xerais.**

CARBALLEIRA ANLLO, X. M^a. (coord.) (2005): *Dicionario Xerais da Lingua*. Vigo: Xerais.

FERNÁNDEZ SALGADO, B. (coord.) (2004): *Dicionario Galaxia de usos e dificultades da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

·GARCÍA, C. e GONZÁLEZ GONZÁLEZ, M. (2004): *Dicionario castelán-galego da Real Academia Galega*. A Coruña: Real Academia Galega/Fundación Barrié de SANTAMARINA, A. (dir.) (2003): *Dicionario de dicionarios, Versión la Maza*.

·**la Transición hasta la actualidad. Madrid: Iberoamericana.**

COSTA RICO, A. (2004): *Historia da educación e da cultura en Galicia (séculos IV-XX)*. Vigo: Xerais.

COSTAS, X. H. (2002): *Guía das linguas de Europa*. Santiago de Compostela: Edicións Positivas.

COSTAS, X. H. (coord.) (2009): *55 mentiras sobre a lingua galega*. Ames: Laiovento

CRYSTAL, D. (1994): *Enciclopedia del lenguaje de IGLESIAS ÁLVAREZ, A. (2003): Falar galego: [No veo por qué]*. Vigo: Xerais.

JUNYENT, C. (1999): *La diversidad lingüística*. Barcelona: Octaedro.

KABATEK, J. (2000): *Os falantes como lingüistas. Tradición, innovación e interferencias no galego actual*. Vigo: Xerais.

LABRAÑA, S. e outros (2009): *EuroComRom: as sete peneiras: para saber ler axiña todas as linguas románicas*. Aachen: Shaker.

- LABRAÑA, S. (2011): "Reflexión sobre a situación sociolingüística galega" en *Estudos de Lingüística Galega*, 3, 65-82.
- LÓPEZ GARCÍA, A. (1988): *Psicolingüística*. Madrid: Síntesis.
- MONTEAGUDO, H. (1999): *Historia social da lingua galega*. Vigo: Galaxia.
- MONTEAGUDO, H. (2002): "A demanda da norma. Avances, problemas e perspectivas no proceso de estandarización do idioma galego", en H. Monteagudo e X. Bouzada (ed.): *O proceso de normalización do idioma galego, 1980-2000, vol III*. Santiago: Consello da Cultura Galega, 37-129.
- MORENO CABRERA, J. C. (2000): *La dignidad e igualdad de las lenguas*. Madrid: Alianza.
- MORENO CABRERA, J. C. (2000): *Lenguas del mundo*. Madrid: Visor.
- NINYOLES, R. (1991): *Estructura Social e Política Lingüística*. Vigo: Ir Indo.
- NÚÑEZ SINGALA, M. (2009): *En galego, por que non? Contra os prexuízos e as simplificacións sobre a lingua galega*. Vigo: Galaxia.
- PINKER, S. (1994): *El instinto del lenguaje. Cómo la mente crea el lenguaje*. Madrid: Alianza.
- REI-DOVAL, G. (2007): *A lingua galega na cidade no século XX*. Vigo: Xerais.
- ROMAINE, S. (1994): *El lenguaje en la sociedad. Una introducción a la sociolingüística*. Barcelona: Ariel.
- La Europa de las lenguas*. Madrid: Alianza Editorial, 2ª edición.
- SILVA-VALDIVIA, B. (coord.) (1994): *Didáctica da lingua en situacións de contacto lingüístico*. Santiago: ICE Univ. de Santiago.
- TUSÓN, J. (1990): *Mal de Lenguas*. Santiago de Compostela: Positivas.
- TUSÓN, J. (1997): *La escritura. Una introducción a la cultura alfabética*. Barcelona: Octaedro.
- VV. AA. (2004): *O proceso de normalización do idioma galego (1980-2000)*. Santiago: Consello da Cultura Galega.
- VV. AA. (2007): *Niveis de competencia en lingua galega*. Santiago: Xunta de Galicia.
- Literatura
- GENETTE, G. (1989): *Figuras III*. Barcelona: Lumen.
- LÓPEZ CASANOVA, A. (1994): *El texto poético. Teoría y metodología*. Salamanca: Colegio de España.
- LÓPEZ CASANOVA, A. (2001): *Diccionario Metodológico de análisis literaria. I. A poesía*. Vigo: Galaxia.
- MARCHESE, A. e FORRADELLAS, J. (1986): *Diccionario de retórica, crítica y terminología literaria*. Barcelona: Ariel.
- TARRÍO VARELA, A. (1994): *Literatura galega. Aportacións a unha Historia crítica*. Vigo: Xerais.
- TAVANI, G. (1986): *A poesía lírica galego-portuguesa*. Vigo: Galaxia.
- VÁZQUEZ CUESTA, P. (1980): "Literatura gallega", en Díez Borque, J. M.: *Historia de las literaturas hispánicas no castellanas*. Madrid: Taurus.
- VILAVEDRA, D. (coord.) (1995-2004): *Diccionario da literatura galega. I, II, III, IV*. Vigo: Galaxia.
- VILAVEDRA, D. (1999): *Historia da literatura galega*. Vigo: Galaxia.
- VILLANUEVA, D. (2006): *El comentario del texto narrativo: cuento y novela*. Madrid: Nostrum.
- Literatura popular
- BLANCO, D. (1992): *Poesía popular de Galicia*. Vigo: Xerais.
- BLANCO, D. (1994): *Historia da literatura popular galega*. Santiago de Compostela: Universidade.
- BOULLOSA, P. G. (1997): *Cando o rei por aquí pasou. Libro do folclore infantil galego*. Vigo: Xerais.
- CABANILLAS, R. (1976): *Cancioneiro popular galego*. Vigo: Galaxia.
- FERNÁNDEZ REI, E. e REGUEIRA, X. L. (eds.) (2008): *Perspectivas sobre a oralidade*. Santiago: Instituto da Lingua

galega/Consello da Cultura Galega.

FERRO RUIBAL, X. (1988): *Refraneiro galego básico*. Vigo: Galaxia.

FORNEIRO, J. L. (2000): *El romancero tradicional de Galicia, una poesía entre dos lenguas*. Oiartzun: Sendoa.

GONZÁLEZ REBOREDO, X. M. (1983): *Lendas galegas de tradición oral*. Vigo: Galaxia.

HARGUINDEY, H. e BARRIO, M. (1983): *Contos populares*. Vigo: Galaxia.

HARGUINDEY, H. e BARRIO, M. (1994): *Antoloxía do conto popular galego*. Vigo: Galaxia.

LÓPEZ TABOADA, C. e SOTO ARIAS, Mª R. (1995): *Así falan os galegos. Fraseoloxía da lingua galega*. A Coruña: Galinova.

MARIÑO FERRO, X. R. e BERNÁRDEZ, C. L. (comp.) (2002): *Romanceiro en lingua galega*. Vigo: Xerais.

MARTÍN, P. (1985): *¿Que cousa é cousa? O libro das adiviñas*. Vigo: Galaxia.

NOIA CAMPOS, C. (2002): *Contos galegos de tradición oral*. Vigo: Nigratea.

NOIA CAMPOS, C. (2010): *Catálogo tipolóxico do conto galego de tradición oral. Clasificación, antoloxía e bibliografía*. Vigo: Universidade de Vigo.

REQUEIXO, A. (2002): [A literatura galega de transmisión oral], en *Moenia* 8, pp. 209-221.

SCHUBART, D. e SANTAMARINA, A. (1987): *Cantigas populares*. Vigo: Galaxia.

VALENCIANO, A. (1998): *Os romances tradicionais de Galicia. Catálogo exemplificado dos seus temas*. Santiago/Madrid: Centro de Investigacións Lingüísticas e Literarias Ramón Piñeiro/Fundación Menéndez Pidal.

VV. AA. (1997): *Galicia. Antropoloxía. Imaxinario. Literatura popular*. Tomo XVIII. A Coruña: Hércules.

Didáctica

CASSANY, D. (1993): *Reparar la escritura. Didáctica de la corrección de lo escrito*, Barcelona: Graó

·CASSANY, D., LUNA, M. e SANZ, G. (1994): *Enseñar lengua*. Barcelona: Graó.

GABINETE DE ESTUDIO PARA A REFORMA EDUCATIVA (1992): *Educación Primaria. Desenvolvemento Curricular. Secuencias de obxectivos, contidos e criterios de avaliación por Áreas e por Ciclos*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia/Consellería de Educación.

GABINETE DE ESTUDIO PARA A REFORMA EDUCATIVA (1992): *Deseño Curricular Base. Educación Primaria*. Santiago de Compostela: Xunta de Galicia/Consellería de Educación.

GARCÍA TEIJEIRO, A. (1990): *Disfrutar escribindo: a narración e a poesía nas aulas*. Vigo: Galaxia.

HARGUINDEY, H. e PAZOS, X. M. (1995): *Estilo de exercicios para exercicios de estilo*. Vigo: Xerais.

LOMAS, C. e OSORO, A. (1993): *El enfoque comunicativo de la enseñanza de la lengua*. Barcelona: Paidós.

MEDRANO, C. L. (1994): *50 xogos de lingua*. Vigo: Xerais.

MEDRANO, C. L. (1998): *Outros 50 xogos de lingua*. Vigo: Xerais.

MUÑOZ, B.; SARMIENTO, M. X.e ALONSO, S. (2004): *Expresión escrita*. Vigo. Xerais.

RODARI, G. (1999): *Gramática da fantasía*. Pontevedra: Kalandraka.

SERAFINI, Mª T. (1994): *Cómo se escribe*. Barcelona: Paidós.

Algúns recursos na rede

<http://www.aelg.org/Centrodoc/MainPage.do>

<http://www.bvg.udc.es>

<http://www.cirp.es>

<http://www.continuitas.org>

<http://www.culturagalega.org/arquivos/cdsg/loia>

<http://www.edu.xunta.es>

<http://www.ethnologue.com/web.asp>

Recommendations

Other comments

A ficha persoal cos datos e a foto pegada debe entregarse nas dúas primeiras semanas de clase.
